

Arturs pojke

NOVELL AV PER GUNNAR EVANDER
ILLUSTRATION: BENGT JAHNSSON-WENNBERG

Ganska sent på eftermiddagen samlades alla fyra jaktlagen just där kraftledningsgatan skar körvägen. Säkert var ingen av oss vid särskilt gott mod, jag själv var det definitivt inte. Någon eller några försökte komma med tvivelaktiga skämt men naturligtvis uteblev varje form av effekt.

Jag stod en lång stund alldeles tyst och betraktade de andra. Jag huttrade och frös, och jag tyckte de verkade lite oroliga. Inte många ord växlades mellan oss. Men det behövdes egentligen inte heller, majoriteten hade redan bifallit förslaget att vi alla skulle ta upp jakten på den skadskjutna älgturen. Nu väntade vi bara på två man ur det jaktlag som hade längst att färdas.

Man hade sett älgturen halta iväg för drygt ett par timmar sedan och han som hade skjutit – och skjutit dåligt – började plötsligt prata mycket ivrigt. Han åtog sig att organisera oss i grupper om två eller tre man. Han skyndade från den ene till den andre och försökte hela tiden rättfärdiga sig själv. Han var liten till växten och mycket svettig trots kylan och blåsten. Jag kände honom inte mer än till namnet.

Omsider kom vi iväg, vi verkade alla stela och ovilliga och det gick minst sagt trögt till en början. Emellertid föll det sig att just den grupp i vilken jag ingick fick häng på tjuren. Efter något mer än tre timmar och då det var kolmörkt i skogen hade den skadskjutna älgen avlivats. Det blev till sist en rätt besvärlig procedur, men det lyckades alltså.

Jag bodde under den här veckan hemma hos Artur Lindkvist, en tystlåten och magerlagd hemmansägare som jag känt sedan flera år tillbaka. Lindkvist hade under jaktdagarna uppträtt oroligt och man hade inte varit van vid att se honom så okoncentrerad. Jag misstänkte att det så gott som uteslutande berodde på att hans son var med i jakten för första gången i sitt sjuttonåriga liv. Fast säker kunde jag ju inte vara, och jag nämnde ingenting om min misstanke för någon.

När vi så äntligen kom hem efter jakten på den skadskjutna älgturen var det sent, och vi var nog alla trötta och hungriga. Jag

hörde hur Artur Lindkvist svor över mannen som skjutit skottet eller skotten som sårat älgen, men han svor uppenbarligen utan att påräkna något gensvar från sin egen pojke eller från mig.

Vi duschade och åt en hastigt ihopkommen middag på förmiddagen innan vi gick till sängs. Jag hade eget rum uppe på vinden, det hade börjat regna innan vi gjort klart med tjuren och jag låg en bra stund i mörkret och lyssnade på hur regnet trummade mot det korrugerade plåttaket. Egentligen var det ett ganska märkvärdigt ljud.

Jag vet inte hur länge jag hade sovit när Arturs pojke väckte mig genom att varsamt ruska om min ena arm. Han hade tänt lampan bredvid sängen och han frågade nu viskande om jag hade någonting emot att han satte sig på sängkanten ett slag.

– Du förstår, sa han, du förstår jag kan inte sova!
Han såg mycket hjälplös ut. Jag tänkte omedelbart svara honom att det kunde faktiskt jag, men jag hejdade mig.

Så låg jag och såg på honom och han såg på mig tillbaka. Efter en stunds paus bad han om ursäkt för att han hade väckt mig och tittade sedan ner i golvet. Det blev en ny paus och jag kände att jag nästan höll på att somna igen.

Men då sa han:

– Det var du som fixade tjuren, eller hur?

– Vad menar du med fixa, frågade jag.

– Det var du som knäppte den?

– Ja, jag råkade komma först.

Arturs pojke dröjde kvar med blicken, han stirrade på mig som på någonting han aldrig tidigare hade sett. Han satt i bara pyjamasbyxor och emellanåt gned han handflatorna mot varandra på något slags gammelmansvis.

– Jag skulle vilja fråga dig om en sak?

– Visst, sa jag.

– Hur känns det att döda egentligen?

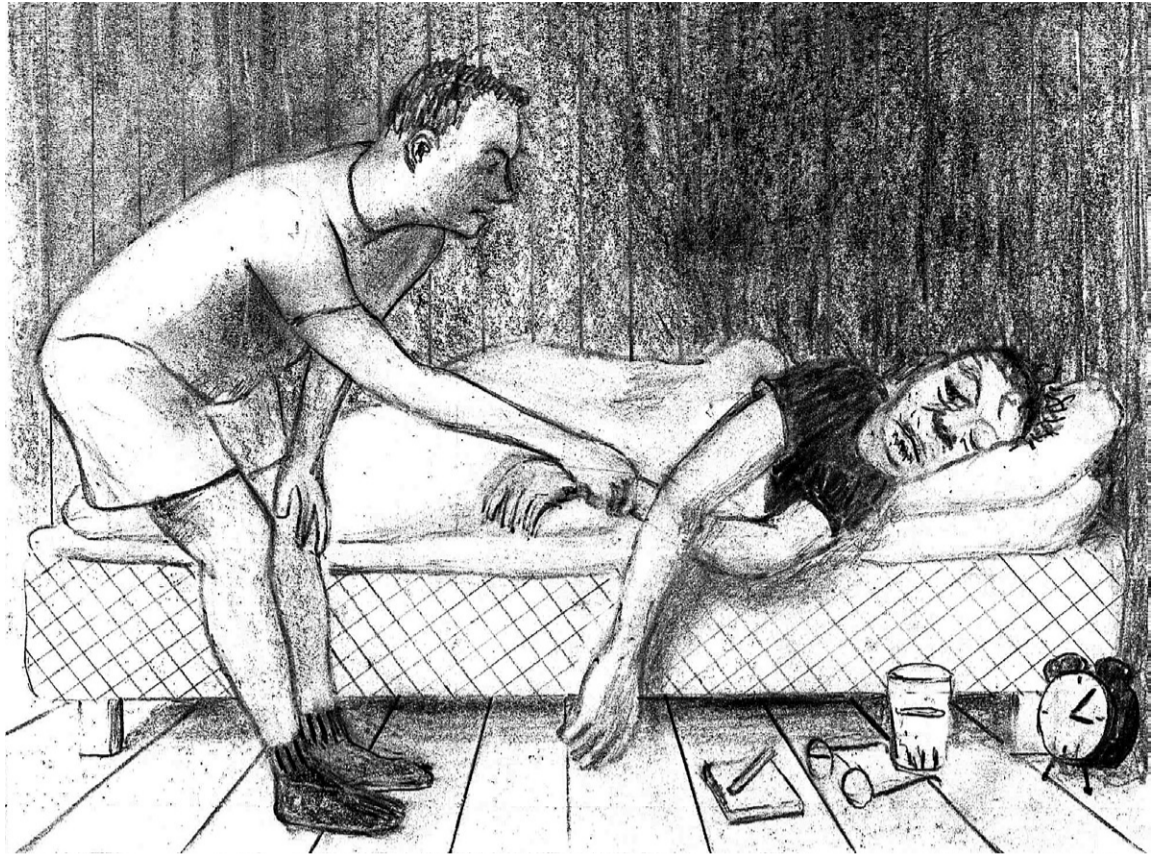
– Hur det känns?

– Jag menar ett sånt stort djur, det måste väl kännas på ett alldeles speciellt sätt?

– Hurså?

– Nästan som att döda en människa va?

– Det vet jag inte för jag har

aldrig dödat någon människa!

Arturs pojke började gnida handflatorna mot varandra igen. Jag märkte nu att han var nervös och att han var alldeles klarvaken. Men någon förståelse för att jag kunde vara trött och kanske ville sova tycktes han inte ha. I varje fall visade han inte någon sådan.

Sedan frågade han:

– Hur många skott använde du?

– Ett.

– Bara ett?

– Jag kom ju alldeles intill.

– Men han försökte anfalla dig?

– Hur kan du veta det?

– Farsan sa det.

– Jo, han gick på mig.

– Ändå klarade du det med ett enda skott!

– Ja.

Ett slag satt nu Arturs pojke stilla på sängkanten och sa ingenting. Ibland såg han ner i golvet bara, ibland såg han på mig.

Till sist sa jag i alla fall någonting om att jag var ganska trött och sömnig, att det hade varit en lång och dryg dag och att vi kanske kunde språka vidare i morgon.

Men Arturs pojke verkade inte lyssna på mig utan sa istället:

– Det var egentligen inte det här jag ville fråga dig om!

– Jaså.

– Det var en annan sak, i själva verket var det en helt annan sak.

– Vadå?

– Jag vet inte, det kanske hänger ihop på något sätt.

– Säg vad du ville fråga om då!

Jag märkte att jag började bli en smula otålig i rösten, och jag tyckte samtidigt att det var klen av mig att jag inte kunde dölja min irritation.

Efter att ha gnidit handflatorna mot varandra igen så förklarade han:

– Det var så här att jag ett slag tyckte att allihop ville sticka ifrån mig idag!

– Sticka ifrån dig? I skogen menar du?

– Ja.

– Det var nog bara inbillning.

– Men det var så, det var som om varenda en ville sticka bara. Det var en jävla känsla må du tro!

– Inte ville någon sticka ifrån dig, vi höll ju ihop!

Arturs pojke såg sig villrådigt omkring, han gnuggade händerna men tycktes med ens lägga märke till att han gjorde det och slutade tvärt genom att klämma fast händerna mellan lårens insidor. Men han upphörde inte att titta sig oroligt omkring, och jag visste inte om han lyssnade på mig när jag upprepade att nog ingen hade haft en tanke på att sticka ifrån honom.

– Med det kändes så i alla fall!

– Du var nog lite trött, det är ingenting du behöver hänga upp dig på!

– Det spelar ingen roll vad du säger, ni försökte sticka ifrån mig ändå, jag vet det, man kan inte känna så fel...

– Vi får snacka om det här i morgon, sa jag och lade mig till rätta för att visa att jag ville sova.

Men Arturs pojke envisades med att sitta kvar och han ville tydligen inte hålla till godo med min försäkran att ingen hade velat sticka ifrån honom för den där stackars älgturens skull.

Efter en lång stund reste han sig i alla fall upp, mumlade någonting som jag uppfattade som godnatt och släckte lampan bredvid min säng. Men nöjd var han inte.

Innan han lämnade rummet sa han ut i mörkret till mig:

– Har någon stuckit ifrån dig?

Jag försökte få syn på honom men det var omöjligt, det hade blivit becksvart när lampan släcktes. Men jag antog att han knappast stod intill sängen nu.

– Säg om någon har det!

– I skogen menar du?

– Ja.

– Nej, det tror jag inte.

– Har du aldrig känt det så heller?

– Inte vad jag minns.

– Men annars då?

– Vadå annars?

– Har någon stuckit ifrån dig på något annat sätt?

Jag svarade inte.

Jag tyckte det verkade konstigt att prata med någon som man inte kunde se men som befann sig i samma rum.

Jag drog upp täcket över axlarna och låg en stund alldeles tyst.

– Är det någon som har gjort det?

Jag fortsatte att titta och i tystnaden kunde jag höra att Arturs pojke tog ett par steg åt någondera hållet.

– Varför svarar du inte?

– Därför att jag inte riktigt vet vad jag ska svara, sa jag.

– Det är väl bara att svara ja eller nej! Är det någon som stuckit ifrån dig?

– Ja, kanske.

– Någon du gillade?

– Ja.

– Var det länge sen?

– Inte så värst länge sen.

Det blev tyst på nytt, och jag kunde fortfarande inte upptäcka honom.

Jag lyssnade till regnsmattret mot plåttaket, jag låg så en stund när jag märkte hur Arturs pojke äntligen öppnade dörren och stannade till i den ljusgråa dörrinfattningen. Han stod där och såg inåt rummet och mot mig.

Så sa han:

– Då kanske du i alla fall vet hur det känns då!

– Det är möjligt.

– Då vet du att det är en jävla känsla?

– Ja.

– Nästan som att bli dödad av nån!

Jag svarade inte, och det blev en lång paus.

Men så krympte det gråa ljuset långsamt ihop och Arturs pojke stängde dörren till mitt vindsrum utan att säga någonting mer.

Jag låg sedan och bara lyssnade på regnet, det verkade nästan tillta en aning i styrka.

Men jag hade plötsligt fått svårt för att somna. ■